

БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

БЪЛГАРСКА
ФОНДОВА БОРСА
СОФИЯ

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА

ЧАСТ II **ПРАВИЛА ЗА ЧЛЕНСТВО**

Глава Първа БОРСОВИ ЧЛЕНОВЕ

Раздел Първи ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите Правила за членство са част от Правилника за дейността на Борсата и уреждат взаимоотношенията между Борсата, нейните членове и заявителите за членове, взаимоотношенията между тях и упълномощените от тях борсови посредници по отношение на допускането им до търговия и други специфични аспекти, свързани с членството в Борсата, както и взаимоотношенията между членовете и техните клиенти, свързани с осъществяване на достъп до Системата за търговия на Борсата.

Чл. 2. (1) Членове на Борсата могат да бъдат само юридически лица, които са банки или инвестиционни посредници от България или от държава членка, както и юридически лица от трета държава, получили лиценз или с признат лиценз от КФН, допуснати при условията и по реда на този Правилник да сключват сделки с финансови инструменти на Борсата.

(2) Членовете на Борсата могат да сключват сделки с финансови инструменти на всички пазари и пазарни сегменти, организирани от Борсата, освен ако изрично не е определен специален ред за участие.

(3) Сключването на сделки се осъществява посредством дистанционен достъп при условията, определени в този Правилник.

(4) Членовете могат да предоставят на свои клиенти Пряк електронен достъп (ПЕД) до Системата за търговия. Достъп до Системата се получава от Борсата при условията, определени в този Правилник. ПЕД до Системата може да се използва за търговия пряко от членовете, както и за предоставяне на прям или спонсориран достъп до пазара на техни клиенти.

Чл. 3. (1) Членовете на Борсата са длъжни по всяко време да спазват разпоредбите на Правилника, приложимото законодателство, както и договора за членство, сключен с Борсата.

(2) Членовете на Борсата са длъжни да спазват, да изпълняват и да се съобразяват с решенията на Съвета.

Чл. 4. (1) Членовете, техните управителни органи и други лица, които управляват и/или представляват членовете, борсовите посредници и другите служители на членовете, са длъжни да осъществяват дейността си в съответствие с принципите на добросъвестната

търговска практика и етика в отношенията със своите клиенти и с останалите членове, както и да създадат и поддържат необходимите условия за това.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да действат по начин, който най-добре защитава интересите на клиента.

(3) Лицата по ал. 1 не могат да използват предоставената им материална база и помещения на Борсата по начин, различен от предназначението за което са определени. В случай, че бъде получен достъп до технически възможности или информация, на които членовете на Борсата нямат право, те са длъжни да уведомят незабавно Борсата.

Чл. 5. (1) Борсата има право:

1. да иска информация от всеки борсов член или потребител на спонсиран достъп за техните организационни изисквания и контрол на дейността;
2. да спре достъпа на борсов член или борсов посредник до Системата по своя инициатива или по искане на този член, на клирингов член, на централен контрагент, когато това е предвидено в правилника на централен контрагент или на компетентния орган;
3. да отменя неизпълнени поръчки, подадени от член или от клиент на спонсиран достъп, при следните обстоятелства:
  - а) по искане на члена или на клиента на спонсиран достъп, когато членът или клиентът няма техническа възможност да отмени собствените си поръчки;
  - б) когато към Системата са подадени погрешно дублирани поръчки;
  - в) след спиране по инициатива на Борсата или на компетентния орган;
4. да отменя сделки при нарушения във функционирането на прекъсванията за нестабилност или оперативните функции на системата за търговия;
5. да балансира въвеждането на поръчки по различните входящи канали за въвеждане.

(2) Борсата, с решение на Съвета, може да определи прагове, приложими към един или повече Борсови членове за забавяне на поръчките, в случай на опасност от достигане на предела на капацитета на Системата, включително:

1. брой поръчки в секунда на предварително определени интервали;
2. политика на равнопоставеност на членовете, освен ако забавянето е насочено към отделни членове;
3. мерки, които се изпълняват след забавянето.

Раздел Втори
ЧЛЕНСТВО В БОРСАТА

Чл. 6. (1) Всички членове са напълно равнопоставени и имат еднакви права и задължения.

---

(2) Членовете на Борсата имат равен достъп до пазарната информация, както и равни условия за участие в търговията.

(3) Всички членове имат право да ползват и предоставят на своите клиенти платформи за ПЕД до Системата при условията на тези правила.

Раздел Трети **УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ**

Чл. 7. За членове на Борсата могат да бъдат приети лица, които отговарят на следните условия:

1. да са:

а) инвестиционни посредници, получили лиценз при условията и по реда на ЗПФИ за предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ по занятие, или

б) банки, които по занятие предоставят инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности, получили лиценз за извършване на такива услуги и дейности от Българската народна банка;

2. да са членове на депозитарна институция или да имат договор с член на такава, позволяващ надлежното приключване на сключените от тях сделки в определените срокове;

3. да имат действащ трудов или граждански договор с най-малко един борсов посредник;

4. да отговарят на изискванията на Борсата за техническо и функционално съответствие със Системата.

Чл. 8. (1) Инвестиционен посредник от държава членка може да бъде приет за член на Борсата, ако отговаря на условията на този раздел, на останалите изисквания на този Правилник, на ЗПФИ и другите нормативни актове, уреждащи този вид дейност в Република България.

(2) Юридическо лице от трета държава, получило лиценз или с признат лиценз от КФН при условията и по реда на ЗПФИ за предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ по занятие, може да бъде приет за член на Борсата чрез своя клон в България, ако отговаря на условията на този раздел, на останалите изисквания на този Правилник, на ЗПФИ и другите нормативни актове, уреждащи този вид дейност в Република България.

Раздел Четвърти **ИЗПИТВАНЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ**

Чл. 9. Борсата предоставя на настоящите и потенциалните си членове среда за изпитване

съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2017/584, при спазване на следните условия:

1. средата за изпитване е еднаква за всички заявители;
2. средата за изпитване е равностойна технически и функционално на реалната среда за търговия;
3. средата за изпитване съдържа поне един финансов инструмент от всеки тип, достъпен за търговия;
4. заявителите използват материалната база на Борсата при изпитванията за съответствие;
5. Борсата оповестява календар за наличието на средата за изпитвания.

Чл. 10. (1) Заявителят за Борсов член, преди подаване на заявлението по чл. 12, извършва изпитване за съвместимост с актуалната версия на Системата, което съдържа най-малко следните елементи:

1. осъществяване на технически достъп до Системата;
2. удостоверяване на свързаност;
3. подаване, изменение или отменяне на поръчки или заявяване на интерес;
4. трансфер на всички необходими данни по приключване на сделки;
5. осъществяване на функционално взаимодействие с логиката за настъпни сделки;
6. обработка на потоците данни от и към Системата от страна на заявителя;
7. уведомяване при отмяна или прекратяване на връзката;
8. установяване на загуба и/или забавяне на потоци данни;
9. възстановяването, включително възстановяване на търговията в рамките на деня;
10. действията по отношение на инструменти, временно спрени от търговия;
11. действия по отношение на неактуализирани пазарни данни.

(2) При изпитване на прилагане на алгоритми Борсата дава достъп на борсовите членове до:

1. симулационни механизми, които възпроизвеждат колкото е възможно по-реалистично реалната оперативна среда, включително смущения в дейността;
2. симулационни механизми, които осигуряват функционалности, протоколи и структура, позволяващи на членовете да изпитват различни сценарии, които преценяват като относими към тяхната дейност;
3. тестови инструменти, определени и поддържани от Борсата.

(3) Борсовите членове получават потвърждение за установено съответствие, което съдържа данни за всички изпитани параметри по ал. 1.

(4) Борсовите членове извършват изпитване по ал. 1 при всяка съществена промяна по функционални или технически параметри на поддържаните от тях платформи, системи за ПЕД, както и на прилаганите алгоритми. Изпитване се извършва и при промяна на търговската стратегия на члена.

Раздел Пети ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 11. (1) Членовете на Борсата са длъжни да отговарят на следните изисквания:

1. да са създали механизми, чрез които да могат ефективно да извършват предварителен контрол:
  - а) на цената, обема и стойността на поръчките, подавани от него или от негови клиенти към Системата;
  - б) на действията на персонала и клиентите си, които могат да доведат до застрашаване на стабилността на Системата чрез свръх употреба или други действия несъвместими с добrite търговски практики.
2. да разполагат с персонал, който притежава необходимата квалификация:
  - а) да прецени необходимостта от приемане на мерки при установяване на несъответствие с изискванията на т.1;
  - б) да изпитва системите си за техническо и функционално съответствие със Системата, включително и при нейни последващи промени;
  - в) да осигурява техническа свързаност към Системата;
  - г) да обработва и подава поръчки към Системата и да удостовери, че разполага с достатъчен капацитет за обработка на всички поръчки, подавани към нея.
3. да са в състояние да удостоверят техническото и функционално съответствие със Системата чрез:
  - а) извършване на предварително изпитване на системите си; и
  - б) извършване на изпитване при последващи промени на Системата.
4. да са разработили и внедрили политика, която съдържа:
  - а) действия по ограничаване на неоторизиран достъп до Системата;
  - б) действия по спиране, съответно ограничаване на достъпа до системата, когато прилага алгоритъм и/или предоставя ПЕД.

(2) Борсовите членове трябва да съответстват непрекъснато на техническите и функционалните изисквания и на процесите, които характеризират бизнес-логиката на Системата.

(3) При подаване на заявление за членство, борсовият член, следва да е преминал изпитването за съответствие по чл. 10 пред Борсата.

(4) Съответствието е в зависимост от профила на Борсовия член, като е допустимо да не обхваща всички налични функционалности на Системата, ако те не са приложими към него и/или негови клиенти.

(5) Борсовият член е длъжен да предоставя на Борсата необходимата информация,

съответстваща на въведените по чл. 15, ал. 1, т. 14 и 15 от Част IV Правила за търговия кратки кодове, както следва:

1. национален клиентски идентификационен код, определен съгласно Приложение II на Делегиран Регламент (ЕС) 2017/590 за клиента на борсовия член, в случай че този клиент е физическо лице;
2. идентификационен код на правния субект по ISO 17442 (LEI код) за клиента на борсовия член, в случай че този клиент е юридическо лице;
3. национален идентификационен код на лицето, което взима инвестиционно решение във връзка с въведената поръчка в рамките на борсовия член.

(6) Информацията по ал. 5 за съответната поръчка се изпраща в Борсата до края на деня T, на който е въведена тази поръчка, в случай, че за това физическо или юридическо лице не е подавана информация. В случай на възникнали грешки или липса на информация, необходимите корекции следва да се извършват най-късно до деня T+1.

Раздел Шести
РЕД ЗА ПРИЕМАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ

Чл. 12. (1) Заявителите за борсови членове подават до Съвета заявление по образец, подписано от лице с представителна власт.

(2) Към заявлението по ал. 1, местните лица, заявители за членове, прилагат:

1. копие от лиценза на КФН за извършване на дейност като инвестиционен посредник, а ако е банка - от лиценза за извършване на дейност от Българската народна банка и документ за вписване в регистъра на инвестиционните посредници на КФН;
2. данни за лицата - юридически и физически, членове на управителните и контролни органи на дружеството-заявител;
3. данни за лицата, които притежават квалифицирано участие в дружеството заявител и за броя на притежаваните от тях гласове в общото събрание на дружеството заявител;
4. копие от договора за членство в ЦД, от договор с член на ЦД или с друга депозитарна/клирингова институция;
5. присвоения Legal Entity Identifier (LEI код) на заявителя;
6. заверени от лицата с представителна власт копия от вътрешните правила, съгласно Наредба № 38;
7. информация за наложени административни наказания и/или принудителни административни мерки във връзка с дейността, свързана с финансови инструменти, на членовете на управителните и контролните органи на заявителя или на негови служители за текущата и предходната година, независимо дали са осъществвали тази дейност за заявителя или за друго лице.

(3) Към заявлението по ал. 1 чуждестранните лица от държава членка, заявители за членове, прилагат:

1. заверено копие от устава, съответно от дружествения договор;
2. официален документ, удостоверяващ статута на юридическото лице и лицата, които го представляват;
3. в случаите по чл. 45 от ЗПФИ - копие от лиценза или лицензите, издадени от Компетентния орган в държавата членка, в която инвестиционният посредник ги е получил, както и копие от уведомлението по чл. 45, ал. 2 от ЗПФИ или документ, удостоверяващ изтичането на срока по чл. 45, ал. 2 от ЗПФИ;
4. данни за лицата - юридически и физически, членове на управителните и контролни органи на дружеството-заявител;
5. данни за лицата, които притежават квалифицирано участие в дружеството заявител и за броя на притежаваните от тях гласове в общото събрание на дружеството-заявител;
6. копие от договора за членство в ЦД, от договор с член на ЦД или с друга депозитарна/клирингова институция;
7. присвоения LEI код на заявителя;
8. копие от вътрешни правила за работа, заверени от лицата с представителна власт;
9. информация за наложени административни наказания и/или принудителни административни мерки във връзка с дейността, свързана с финансови инструменти, на членовете на управителните и контролните органи на заявителя или на негови служители за текущата и предходната година, независимо дали са осъществвали тази дейност за заявителя или за друго лице.

(4) Борсата извършва проверка дали са спазени условията на чл. 46 от ЗПФИ.

(5) Към заявлението по ал. 1 юридическите лица от трета държава с клонове в България, получили лиценз или с признат лиценз от КФН, заявители за членове, прилагат:

1. копие от лиценза на КФН по чл. 49, ал. 1 от ЗПФИ;
2. данни за лицата - юридически и физически, членове на управителните и контролни органи на юридическото лице-заявител;
3. данни за лицата, които притежават квалифицирано участие в юридическото лице-заявител и за броя на притежаваните от тях гласове в общото събрание на юридическото лице-заявител;
4. копие от договора за членство в ЦД, от договор с член на ЦД или с друга депозитарна/клирингова институция;
5. присвоения LEI код на заявителя;
6. копие от вътрешни правила за работа, заверени от лицата с представителна власт;
7. информация за наложени административни наказания и/или принудителни административни мерки във връзка с дейността, свързана с финансови инструменти, на членовете на управителните и контролните органи на заявителя или на негови служители за

текущата и предходната година, независимо дали са осъществявали тази дейност за заявителя или за друго лице.

(6) Към заявлението по ал. 1, заявителят подава и данни за администратора по сигурността, необходими за регистрацията на същия като потребител на Системата.

(7) Към заявлението по ал. 1, заявителят може да подаде и документи за допускане до търговия на борсов посредник.

Чл. 13. (1) Съветът, въз основа на заявлението и приложените към него документи, установява дали са спазени изискванията на този Правилник за приемане за член на Борсата. Ако представените данни и документи са непълни или съдържат неточна и/или заблуждаваща информация, или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, Борсата изпраща съобщение до заявителя за констатирани непълноти и несъответствия или за исканата допълнителна информация и документи.

(2) Съветът се произнася по заявлението в срок от 10 (десет) работни дни от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - от представянето им.

(3) Съветът отказва приемането за член на лицето, ако:

1. не са спазени разпоредбите на нормативните актове или изискванията на Правилника; или
2. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание.

(4) Отказът по предходната алинея се постановява само ако заявителят не е отстранил констатирани непълноти и несъответствия или не е представил изискуемата допълнителна информация и документи в определения от Съвета срок, който не може да бъде по-кратък от 10 (десет) работни дни.

(5) Отказът на Съвета да приеме лицето за член се мотивира писмено. Платената такса за членство не се възстановява.

(6) Отказът на Съвета да приеме едно лице за член на Борсата може да се оспори пред Арбитражния съд към Борсата по реда на неговия Правилник.

(7) Съветът приема съответния заявител като борсов член в случай че представените от него сведения и документи отговарят на изискванията на този Правилник и закона. С решението за приемане Съветът определя датата, от която борсовият член би могъл да получи достъп до Системата.

(8) Борсата публикува информация за решението на Съвета на интернет страницата на

Борсата и уведомява заявителя в срок от 2 (два) работни дни от датата на вземането му.

Чл. 14. Борсовият член представя в Борсата данни за лицата, които ще могат да се разпореждат с банковата сметка, посредством която се покриват задълженията към Борсата, в срок от 5 (пет) работни дни от получаването на уведомлението за приемането му като такъв.

Чл. 15. (1) Заявителят се счита за член на Борсата от момента на влизане в сила на договора за членство, в който се посочва началната дата на членството. Новоприетият борсов член сключва такъв с Борсата в срок от 5 (пет) работни дни от получаване на уведомлението за решението на Съвета, с което се уважава искането за членство.

(2) Член на Борсата не може да извършва сделки с финансови инструменти чрез Системата преди да представи:

1. документ за открита на негово име сътълмент сметка за пари в банка за обслужване на сделките с финансови инструменти, съгласно Правилника на ЦД или в съответната клирингова институция;
2. документ от депозитарна институция за наличието на открита сметка за финансови инструменти на името на борсовия член или от друго лице за наличието на такава сметка, при положение, че това лице осъществява дейност по регистриране и прехвърляне на финансови инструменти чрез откриване и водене на сметки за техните притежатели.

Чл. 16. (1) При преобразуване на търговското дружество или други случаи на универсално правоприемство на член на Борсата или между членове на Борсата, борсовият член заявява пред Съвета пререгистриране на своя правоприемник и на борсовите си посредници.

(2) За пререгистриране, се подава заявление свободен текст, към което се прилага:

1. копие от предварителното одобрение на КФН за преобразуване, а ако е банка - от разрешението на БНБ, съответно разрешение на компетентния орган в държавата-членка, в която инвестиционният посредник е получил лиценз;
2. писмени доказателства относно вписване на преобразуването в съответните регистри на страната по произход на борсовия член, в случай, че съответните регистри не са публично достъпни;
3. подробно описание на процедурите по пререгистриране, респективно на прехвърлянето на търговското предприятие от борсовия член, включително и конкретни дати по прехвърлянето на взаимоотношенията с клиентите на борсовия член;
4. потвърждение за установяване на съответствие със Системата съгласно чл. 10.

(3) Съветът се произнася в срок от 10 (десет) работни дни по подаденото заявление. Член 14 се прилага съответно.

(4) Борсовите посредници на борсовия член, заявил пререгистриране, се прехвърлят служебно към правоприемника в процеса на пререгистрация.

(5) Съветът приема срокове и процедури, по които да се извърши пререгистрирането.

Чл. 17. (1) Борсата извършва оценка на съответствието на своите членове веднъж годишно съгласно разпоредбите на Делегиран Регламент (ЕС) 2017/584.

(2) При констатирана необходимост, Борсата може да извърши допълнителни оценки на съответствието.

Раздел Седми

ПРЯК ЕЛЕКТРОНЕН ДОСТЪП ДО СИСТЕМАТА ЗА ТЪРГОВИЯ, АЛГОРИТМИ ЗА ТЪРГОВИЯ

Чл. 18. (1) Членовете на Борсата, които предоставят пряк електронен достъп (ПЕД) или прилагат алгоритмична търговия трябва да:

1. разполагат с адекватни системи и ефективен контрол, включително контрол преди и след сключването на сделки, за да се гарантира, че предоставянето на ПЕД или прилагането на алгоритмична търговия не засяга неблагоприятно спазването на правилата на пазара, не води до неправилно осъществяване на търговията или не улеснява поведение, което може да противоречи на Регламент (ЕС) № 596/2014;
2. разполагат със собствени системи и механизми за контрол на риска;
3. да разполага с достатъчен капацитет да предоставят ПЕД и/или прилагат алгоритмична търговия.

(2) Членовете на Борсата, които предоставят ПЕД до Системата на свои клиенти трябва да извършват надлежна оценка на своите клиенти, включително потенциални клиенти с цел да се гарантира, че те отговарят на изискванията, установени в делегиран Регламент (ЕС) 2017/589 и в правилата на Борсата.

(3) Надлежната оценка по ал. 2, обхваща:

1. управлението и структурата на собствеността на потенциалния клиент на ПЕД;
2. видовете стратегии, които ще бъдат изпълнявани от потенциалния клиент на ПЕД;
3. оперативната структура, системите, проверките преди и след сключването на сделка, както и наблюдението в реално време на потенциалния клиент на ПЕД;
4. отговорностите в рамките на потенциалния клиент на ПЕД в хода на дейността и при грешки;
5. използваният до този момент модел на търговия и поведение на потенциалния клиент на ПЕД;

6. нивото на очаквания обем на търговия на потенциалния клиент на ПЕД;
7. способността на потенциалния клиент на ПЕД да изпълни финансовите си задължения към доставчика на ПЕД;
8. дисциплинарното минало на потенциалния клиент на ПЕД, когато има такова.

(4) Инвестиционният посредник, който предлага ПЕД, като позволява на клиентите на ПЕД да използват софтуер за търгуване на трети страни при достъпа до Системата, гарантира, че софтуерът включва проверки преди сключване на сделките, които са равностойни на посочените в Делегиран регламент (ЕС) 2017/589 проверки преди сключване на сделките..

(5) Преди потенциалният клиент на ПЕД да получи достъп, Борсовият член проверява дали клиентът разполага с действаща рамка за надлежна оценка, която е най-малкото равностойна на описаната в ал. 2 и 3.

(6) Борсовите членове предоставят на своите клиенти ПЕД след като са:

1. уведомили Борсата;
2. установили техническа и функционална съвместимост със Системата;
3. регламентирали във вътрешните си правила възможност за контрол над действията на клиента, за приемане на ефективни мерки по ограничаване на достъпа до системата, както и за оценка на риска;
4. заявили и получили отделен идентификационен код в Системата за всеки клиент със спонсиран достъп, съответно от платформа за директен достъп до пазара, посредством който ще бъдат въвеждани поръчки.

Чл. 19. (1) Членовете на Борсата, които предоставят спонсиран достъп до Системата на свои клиенти, следва да разполагат с политики и правила по отношение на предварителния и последващия контрол, прилаган от Борсовия член, и предварителния и последващия контрол, необходим за оценка на клиентите.

(2) Борсата изиска от Борсовите членове, предоставящи спонсиран достъп да могат по всяко време да определят или изменят параметрите, които се прилагат към контрола по ал. 1 спрямо поръчките на клиентите със спонсиран достъп.

(3) Борсата има право да спре или прекрати предоставянето на спонсиран достъп на клиенти, които са нарушили настоящите правила, ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 600/2014 и Регламент (ЕС) № 596/2014.

(4) Действията по ал. 3 се извършват при спазване на реда по Част V - Правила за надзор върху търговията.

ЧЛ. 20. Членовете на Борсата, които прилагат алгоритъм и/или предоставят ПЕД до системата следва:

1. да спазват определените от Съвета за всеки член прагове за брой изпратени поръчки в секунда;
2. да поддържат функционалност за спиране на достъпа до платформата, за ограничаване на подаването на поръчки и за отмяна на неизпълнени такива;
3. да идентифицират алгоритъма в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/590.

ЧЛ. 21. (1) Членовете на Борсата, имат право на съвместно ползване на инфраструктурата съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/573.

(2) Условията за ползване на услуги по съвместно ползване се определят от доставчика на Системата.

Раздел Осми

ОТСТРАНЯВАНЕ НА БОРСОВ ЧЛЕН ОТ ТЪРГОВИЯ, ПРЕКРАТИВАНЕ НА ЧЛЕНСТВО, ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА

Чл. 22. (1) Съветът има право временно да отстрани член от борсова търговия в случаите и по реда на Глава Четвърта от Правилата за надзор на търговията или по искане на борсовия член, на клирингов член, на централен контрагент, когато това е предвидено в правилника на централния контрагент, или на компетентния орган.

(2) Информацията за временното отстраняване се публикува на интернет страницата на Борсата.

Чл. 23. (1) Достъпът на Борсов член или негов клиент до Системата може да бъде спрян или ограничен с решение на Съвета:

1. при констатирано надхвърляне на определения от Съвета праг на въведените в системата поръчки; или
2. при установени технически проблеми или проблеми с управлението на риска при борсовия член или при клиент; или
3. при неизпълнение на други изисквания, предвидени в тези правила;
4. при получаване на съответно решение от надзорния орган.

(2) В рамките на деня и за срок до края на търговската сесия, решение по ал. 1 може да бъде взето и от Директора Търговия.

(3) Борсовият член се уведомява незабавно за взетото решение, както и за мотивите за Решението.

(4) С решението се указва дали активните в Системата поръчки следва да бъдат изтрити.

Чл. 24. (1) Членството в Борсата се прекратява с решение на Съвета:

1. ако членът престане да отговаря на изискванията за членство на този Правилник;
2. при отнемане на лиценза за извършване на инвестиционни услуги и дейности от КФН, лиценза от БНБ или лиценза/ите, издадени от компетентния орган в държавата членка, в която инвестиционният посредник е получил лиценз/и;
3. при представяне на невярна информация или укриване на факти във връзка с подадено заявление за членство на Борсата и това е послужило като основание за приемането му за член;
4. при отправено писмено предизвестие от 3 (три) месеца от члена за прекратяване договора за членство;
5. в случаите на налагане на санкцията "окончателно отстраняване от борсова търговия на борсов член";
6. при неплащане на дължимите такси в размерите и срока по Глава Трета от Тарифата за таксите на Борсата.

(2) До датата на решението на Съвета за прекратяване на членството, респективно до прекратяването на договора, съответният борсов член дължи всички приложими такси, определени и начислени съгласно Тарифата за таксите на Борсата. За целите на изчисляване на таксите по предходното изречение всеки започнал месец се брои за цял.

(3) Прекратяването на членството не води до погасяване на задълженията към другите членове или Борсата.

(4) Борсовият член се уведомява в срок от 2 (два) работни дни за взетото решение за прекратяване на членството, освен в случаите по Глава Четвърта от Правилата за надзор на търговията на Борсата.

Раздел Девети
РЕД ЗА РЕГИСТРАЦИЯ КАТО МАРКЕТ-МЕЙКЪР

Чл. 25. Маркет-мейкър е борсов член, който се е задължил да обезпечава минимална ликвидност посредством поддържане на котировки за определени емисии финансови инструменти, допуснати до търговия на Борсата, с изключение на емисии права. В допълнение на основните изисквания за членство маркет-мейкърът следва да отговаря и на разпоредбите на този раздел.

Чл. 26. Дейността като маркет-мейкър се осъществява въз основа на писмен договор с

Борсата.

Чл. 27. Борсовият член е длъжен да сключи договор по чл. 26, когато в рамките на календарен месец:

1. обявява обвързващи едновременни котировки „купува“ и „продава“ със сравним размер и в рамките на спреда, определен съгласно Правилата за търговия;
2. търгува за собствена сметка поне един финансов инструмент за поне 50 (петдесет) на сто от дневното работно време на непрекъсната търговия.

Чл. 28. Маркет-мейкърът трябва по всяко време да отговаря на следните изисквания:

1. да притежава лиценз за извършване на инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 от ЗПФИ;
2. да не му е наложена принудителна мярка по чл. 276, ал. 1 от ЗПФИ или санкция по чл. 22, ал. 1, т. 2 от Правилата за надзор на търговията, която води до невъзможност за сключване на сделки с финансови инструменти за собствена сметка;
3. да не му е била налагана санкцията по чл. 22, ал. 1, т. 4 от Правилата за надзор на търговията през последните 3 години;
4. да е заплатил всички дължими такси по отношение на членството си в Борсата, включително наложени от Съвета санкции за нарушение на Правилника, ако има такива.

Чл. 29. Договорът между Борсата и борсовия член за осъществяване на дейност като маркет-мейкър съдържа най-малко следните елементи:

1. финансия инструмент или инструменти;
2. минималните задължения, които трябва да бъдат изпълнени от борсовия член по отношение на присъствие, мащаб и спред;
3. условията на приложимата схема за предоставяне на стимули;
4. задълженията на инвестиционния посредник във връзка с възобновяването на търговията след прекъсвания за нестабилност;
5. задълженията за надзор, спазване и одит на борсовия член, позволяващи му да наблюдава своята дейност като маркет-мейкър;
6. задължението да обозначава обвързващите котировки, за да ги разграничава от останалите поръчки;
7. задължението за поддържане на архиви на обвързващите котировки и трансакции, които са ясно разграничени от другите дейности по търговия с финансови инструменти, и за предоставяне на тези архиви на разположение на Борсата и на компетентния орган при поискване;
8. началната дата от която маркет-мейкърът се задължава да осигурява ликвидност.

Чл. 30. (1) За да осъществява дейност като маркет-мейкър, съответният борсов член подава заявление по образец, към което прилага:

1. декларация относно изпълнението на изискването по чл. 28, т. 2;
2. данни за борсовия посредник, който ще въвежда котировките от името и за сметка на маркет-мейкъра;
3. в случай че прилага алгоритмична търговия, за да действа като маркет-мейкър, приложимата информация по чл. 18.

(2) Когато заявителят за маркет-мейкър кандидатства и за член на Борсата, заявлението по ал. 1 се подава едновременно със заявлението по чл. 12, ал. 1.

(3) Съветът, въз основа на заявлението и приложените към него документи, установява доколко са спазени изискванията за извършване на дейност като маркет-мейкър. Ако представените данни и документи са непълни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, Съветът изпраща до заявителя съобщение за констатирани непълноти и несъответствия или за исканата допълнителна информация и документи.

(4) Съветът се произнася по заявлението в срок от 5 (пет) работни дни от подаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - от представянето им.

(5) Съветът отказва регистрация на заявителя като маркет-мейкър, ако установи, че заявлението или приложенията към него съдържат неточна, заблуждаваща или невярна информация или противоречат на изискванията на закона и правилника на Борсата.

(6) Отказът на Съвета се мотивира писмено и се публикува на интернет страницата на Борсата. Заявителят се уведомява в срок от 1 (един) работен ден от датата на постановяването му.

(7) В случаите, когато заявлението за регистрация като маркет-мейкър се отнася за емисия, която се допуска до търговия с нареждане на Директор Търговия, подаденото от борсовия член заявление се разглежда от Директора Търговия. Съответно се прилагат реда и сроковете по ал. 3 - 6.

Чл. 31. (1) При условие, че изискванията на предходния член са изпълнени, Съветът, съответно Директорът Търговия взема решение за регистрация на заявителя като маркет-мейкър.

(2) Заявителят се уведомява писмено в срок от 1 (един) работен ден от датата на постановяване на решението за регистрация.

(3) Решението за регистрация, както и следната информация, се публикуват на интернет

страницата на Борсата:

1. наименованието на маркет-мейкъра;
2. борсовия код на емисията, наименованието на емитента и пазара, на който е допусната емисията;
3. максималния размер на отклонението в процент между цените на котировката "купува" и на котировката "продава" (спред);
4. минимална стойност на котировката в парично изражение, ако такава е определена;
5. други условия, ако са заявени от маркет-мейкъра.

(4) Маркет-мейкърът започва да извършва дейността си като такъв от датата, посочена в договора по чл. 29.

(5) В случай на събитие, свързано с финансов инструмент, при което се извършва промяна в присвоен борсов код и/или ISIN код, регистрацията на маркет-мейкъра като такъв се запазва и при променените параметри без да е необходимо Решение на Съвета, съответно на Директора Търговия.

Чл. 32. (1) Органът, взел решението за регистрация на маркет мейкър по емисия, прекратява съответната регистрация в следните случаи:

1. при подаване на заявление за това от страна на маркет-мейкъра;
2. при отнемане на лиценза на маркет-мейкъра за извършване на дейността като инвестиционен посредник или при промяна в обхвата му, водеща до невъзможност за извършване на сделки за собствена сметка;
3. при прекратяване на договора за членство с Борсата;
4. при налагане на санкцията "временно отстраняване на борсов член от борсова търговия" на съответния маркет-мейкър по реда на Правилата за надзор на търговията;
5. при налагане на санкция на съответния маркет-мейкър за нарушаване на разпоредбите на Глава Трета, Раздел Четвърти от Правилата за търговия;
6. при оттегляне на пълномощията на борсов посредник да сключва сделки от името на маркет-мейкъра, когато той няма склучен договор с друг борсов посредник;
7. при окончателно прекратяване на регистрацията на емисията финансови инструменти, за която борсовият член е регистриран като маркет-мейкър. Прекратяването се оповестява заедно със съобщението за прекратяване на емисията.

(2) В случай, че маркет-мейкърът не спазва задълженията за котиране, определени в Правилата за търговия, повече от половината търговски сесии в рамките на един календарен месец, Борсата уведомява писмено за това съответния член. Ако маркет-мейкърът не приведе дейността си в съответствие с приложимите изисквания на Правилника и не спазва задълженията си през поне половината сесии през месеца, следващ този, в който му е отправено писменото уведомление, Съветът може да прекрати регистрацията му като

маркет-мейкър за тази емисия.

(3) Борсата публикува информация относно прекратяването на регистрацията на съответния маркет-мейкър на интернет страницата на Борсата и го уведомява в срок от 1 (един) работен ден от датата на решението за прекратяване.

Чл. 33. Борсата предлага едни и същи стимули към всички маркет-мейкъри, които функционират по еднакъв начин по отношение на присъствието, мащаба и спреда.

Чл. 34. Борсата публикува на интернет страницата си:

1. условията на схемите за предоставяне на стимули;
2. наименованията на борсовите членове, които са подписали споразуменията за маркет-мейкъри;
3. финансовите инструменти, които са обект на схема за поддържане на пазара.

Глава Втора БОРСОВИ ПОСРЕДНИЦИ

Раздел Първи УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ДОПУСКАНЕ НА БОРСОВИ ПОСРЕДНИЦИ

Чл. 35. (1) До участие в търговските сесии на Борсата се допускат само борсови посредници, които:

1. са физически лица, придобили правоспособност от КФН или от компетентния орган в държавата членка, в която борсовият посредник е получил лиценз, да сключват и изпълняват сделки с финансови инструменти;
2. са сключили трудов или граждански договор с член на Борсата за осъществяване на тази дейност;
3. са надлежно упълномощени от борсовия член, с който имат договор, да извършват на Борсата, от негово име, сделки с финансови инструменти;
4. са запознати с Правилника на Борсата и принципите на осъществяване на търговията с финансови инструменти през Системата;
5. са изплатили всички свои финансови задължения към Борсата, включително такива, възникнали в резултат на наложени от Съвета санкции, в срок до един месец, считано от падежа на съответното задължение.

(2) Действията, които всеки от потребителите на Системата може да извършва, се определят в зависимост от зададените му от администратор на системата по ал. 3 права и нива на достъп. На всеки допуснат до търговия по реда на настоящите правила борсов посредник, следва да бъде дадено само едно от следните нива на достъп – борсов посредник, старши

борсов посредник или супервайзър. В Системата могат да се регистрират следните видове потребители:

1. борсов посредник;
2. старши борсов посредник;
3. супервайзър;
4. потребител в системата с права за наблюдение;
5. администратор на системата.

(3) Администратор на Системата е служител, отговорен за задаването на правата и нивата на достъп на потребителите на Системата, който:

1. работи по силата на трудов договор с борсовия член на длъжност над средно управленско ниво или има склучен договор за управление с борсовия член;
2. изрично е упълномощен за тези си действия от управителния орган на борсовия член;
3. притежава минимум 2 (две) години стаж в областта на търговията с финансови инструменти, в случаите когато работи по силата на трудов договор с борсовия член;
4. притежава добра репутация, която не застрашава стабилното функциониране на борсовия член;
5. не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер.

(4) Всеки администратор на Системата има следните задължения:

1. създава потребителски профил на всеки заявен за допускане до търговия борсов посредник непосредствено след заявяване на достъп до Системата;
2. незабавно след прекратяване на правомощията на съответния борсов посредник, изтрива от Системата потребителския профил, асоцииран с лицето.

(5) Администратор на Системата може да зададе следните категории права на борсовите посредници в Системата:

1. право на отправяне на запитване към Системата;
2. право на въвеждане;
3. право на промяна;
4. право на изтриване.

(6) Спрямо категориите по ал. 5 администратор на Системата може зададе следните нива на достъп:

1. достъп до допуснатите до търговия финансови инструменти;
2. достъп до данни за потребителите;
3. достъп до активните в Системата поръчки;
4. достъп до активните в Системата котировки;
5. достъп до въведените искания за котировки;
6. достъп до информацията за склучените сделки, включително и до сделките извън

регулиран пазар;

7. достъп до новините в Системата.

(7) Достъпът до допуснатите до търговия финансово инструменти може допълнително да бъде ограничен до определени финансово инструменти, типове инструменти, пазари или пазарни сегменти организирани от Борсата.

(8) Администратор на Системата задава за всеки потребител:

1. максимално количество на поръчка, която се въвежда в брой инструменти;
2. максимална стойност на поръчка, която се въвежда като абсолютна стойност.

(9) Администратор на Системата може да зададе всяка комбинация от права и нива на достъп, при следните особености:

1. правото на въвеждане по ал. 5, т. 2 не е налично по отношение на нивата на достъп по ал. 6, т. 1, 6 и 7;
2. правото на промяна не е налично по отношение на нивата на достъп по ал. 6, т. 1, 5, 6 и 7;
3. правото на изтриване не е налично по отношение на нивата на достъп по ал. 6, т. 1, 6 и 7;
4. ако спрямо някое от нивата на достъп по ал. 6 не е предоставено право на отправяне на запитване към Системата, то и останалите права не са налични спрямо него.

(10) Администраторът на Системата обособява в отделна група потребители клиентите, на които член на Борсата предоставя спонсориран достъп до Системата.

(11) Потребители на Системата, които могат да въвеждат, променят и изтриват поръчки за покупка и продажба, са единствено допуснатите по реда на настоящите правила борсови посредници.

(12) Потребители на Системата, които могат да въвеждат, променят и изтриват котировки, са единствено борсовите посредници на допуснатите като маркет-мейкъри по реда на настоящите правила борсови членове.

(13) Администратор на Системата определя следните видове потребители със съответните им права, както следва:

1. супервайзър - разполага с достъп и контрол над всички въведени от останалите борсови посредници поръчки на съответния борсов член;
2. старши борсов посредник - разполага с достъп до въведените от останалите борсови посредници от същата потребителска група на съответния член, поръчки и котировки, като същевременно може да въвежда нови, да променя и отменя съществуващи поръчки и котировки от тяхно име;
3. борсов посредник - разполага с достъп единствено до въведените от самия него поръчки и

котировки.

(14) Супервайзър, както и старши борсов посредник, може да бъде само допуснат по реда на настоящите правила борсов посредник, който отговаря на следните допълнителни изисквания:

1. притежава минимум 2 (две) години стаж като борсов посредник;
2. притежава добра репутация, която осигурява стабилното функциониране на борсовия член;
3. не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 36. (1) За допускане на борсови посредници до търговия на Борсата, борсовият член подава заявление по образец до Съвета.

(2) Към заявлението по ал. 1 за допускане на местни физически лица се прилагат:

1. документ, удостоверяващ сключен и действащ трудов или граждански договор между физическото лице и члена на Борсата;
2. пълномощно за представляване на члена, в което е посочен срокът на представителната власт;
3. сертификат за правоспособност, издаден от КФН;
4. свидетелство за съдимост;
5. професионална автобиография, съдържаща: трите имена, образование, квалификация, трудов стаж, професионален опит, служебен адрес, служебен телефон, служебна електронна поща;
6. декларация, заверена от лицето, че се е запознало с принципите на работа на Системата и Правилника на Борсата и ще се запознава с всичките им последващи промени;
7. декларация, заверена от лицето, че не се намира в трудово-правни отношения, съответно няма граждански договор с борсов член, различен от заявителя;
8. декларация, заверена от администратор на Системата, че на лицето е създаден потребителски профил в Системата, както и че профилът е съобразен с правомощията на лицето.

(3) Към заявлението по ал. 1 за допускане на чуждестранни физически лица от държава членка се прилагат:

1. документ, удостоверяващ сключен и действащ трудов или граждански договор между физическото лице и члена на Борсата;
2. пълномощно за представляване на члена, в което е посочен срокът на представителната власт;
3. сертификат за правоспособност, издаден от компетентния орган в държавата членка, в която борсовият посредник е получил лиценз, ако такъв е наличен;
4. документ удостоверяващ, че лицето не е осъждано за умишлено престъпление от общ

характер;

5. професионална автобиография, съдържаща: трите имена, образование, квалификация; трудов стаж, професионален опит, служебен адрес, служебен телефон, служебна електронна поща;

6. декларация, заверена от лицето, че се е запознало с принципите на работа на Системата и Правилника на Борсата и ще се запознава с всичките им последващи промени;

7. декларация, заверена от лицето, че не се намира в трудово-правни отношения, съответно няма граждански договор с борсов член, различен от заявителя;

8. декларация, заверена от администратор на Системата, че на лицето е създаден потребителски профил в Системата, както и че профилът е съобразен с правомощията на лицето;

9. Информация относно идентификационният код, определен съгласно член 6 и приложение II към Делегиран регламент (ЕС) 2017/590.

(4) Съветът, може да поиска предоставянето в срок, който не може да бъде по-кратък от 10 (десет) работни дни, на допълнителна информация и документи за лицата по ал. 2 и 3, във връзка с правата и задълженията им по сключване и приключване на борсови сделки, преди допускането им до търговия.

(5) Съветът се произнася в срок до 5 (пет) работни дни от подаване на заявлението, съответно от представянето на допълнителна информация.

(6) Съветът отказва допускането на борсов посредник до търговия, ако:

1. откаже допускането на борсовия член, с който съответният борсов посредник има сключен трудов или граждansки договор;

2. не е представена допълнителната информация или документи в определения от Съвета срок;

3. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание;

4. заявиеният борсов посредник работи по договор към повече от един борсов член;

5. заявиеният за допускане до търговия борсов посредник има неизплатени финансови задължения към Борсата, включително такива, възникнали в резултат от наложени от Съвета санкции.

(7) Отказът на Съвета по предходната алинея се мотивира писмено.

(8) Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в срок от 2 (два) работни дни.

(9) Допускането на борсовите посредници до търговия се извършва след внасяне на съответната такса за поддържане на една неприсъствена работна станция, съгласно Тарифата за таксите на Борсата. Таксата се заплаща в срок от 5 (пет) работни дни от уведомяването за

решението на Съвета.

(10) Решението на Съвета, с което лицето се допуска до търговия, се публикува на интернет страницата на Борсата.

Раздел Втори
ОТСТРАНЯВАНЕ НА БОРСОВ ПОСРЕДНИК ОТ ТЪРГОВИЯ

Чл. 37. (1) Съветът има право временно да отстрани борсов посредник от борсова търговия в случаите и по реда на Глава Четвърта от Правилата за надзор на търговията.

(2) Достъпът на борсов посредник до търговия се прекратява, без да е необходимо решение на Съвета в следните случаи:

1. при прекратяване или промяна на трудовия или гражданския му договор със съответния член, свързани с дейността му като борсов посредник;
2. при отнемане на лиценза, издаден от КФН или от съответният компетентен орган в държавата членка на борсовия член, с който борсовият посредник има сключен трудов или граждansки договор;
3. при изтичане срока на пълномощното или при оттегляне на пълномощието му от борсовия член за извършване на сделки с финансови инструменти на Борсата, както и в случаи на обективна невъзможност борсовият посредник да изпълнява функциите си;
4. при отнемане на правоспособността му за извършване на сделки с финансови инструменти от КФН или от компетентния орган в държавата членка, в която борсовият посредник е получил лиценз.

(3) За прекратяване достъпа на борсов посредник до Системата, борсовият член подава заявление по образец. Заявлението се представя пред Борсата най-късно 1 (един) работен ден преди датата на прекратяване.

(4) Към заявлението за прекратяване по ал. 3 се прилага декларация от администратора на Системата, че потребителският профил в Системата ще бъде премахнат, считано от датата на прекратяване.

(5) Борсата оповестява всяко прекратяване на достъп на борсов посредник до Системата на интернет страницата си.

Глава Трета
РЕГИСТРИ

Раздел Първи

РЕГИСТЪР НА БОРСОВИТЕ ЧЛЕНОВЕ

Чл. 38. (1) Борсата поддържа актуален регистър на членовете, съдържащ следната информация:

1. наименование и правно-организационна форма на юридическото лице;
2. размер на капитала и брой акции, съответно дялове;
3. идентификационни данни за вписването на юридическото лице в съответния търговски регистър;
4. номер по ЕИК или друг идентификационен код за данъчни и статистически цели;
5. LEI код;
6. решението на КФН, с което се издава лиценз за извършване на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ, ако е банка – датата и номера на решението на БНБ за издаване на лицензия за извършване на банкова дейност, която включва и извършване на сделките по чл. 2, ал. 2, т. 8-10 от ЗКИ;
7. данни за лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано участие в борсовия член, както и за броя на притежаваните от тях гласове;
8. данни за управителните органи и лицата, които участват в тях;
9. трите имена и ЕГН на лицата, упражняващи представителна власт;
10. информация относно временно отстраняване на член от борсова търговия;
11. информация за допуснати или извършени нарушения на нормативните изисквания на чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или на съответния приложим ред според нормативната уредба на държавата членка, в която инвестиционният посредник е получил лиценз;
12. информация за преобразуване на дружеството на борсовия член;
13. данни за откриване на производство за обявяване в нестъстоятелност на дружеството;
14. данни за вземане на решение за прекратяване на дружеството;
15. данни за наложени административни наказания и/или принудителни административни мерки от страна на КФН или от страна на БНБ за банките, извършващи дейност като инвестиционни посредници, респективно от страна на компетентния орган в държавата членка, в която инвестиционният посредник е получил лиценз;
16. данни за прилаганите алгоритми;
17. данни за клиентите, на които е предоставен ПЕД или Спонсориран достъп до системата;
18. данни за други факти и обстоятелства по преценка на борсовия член, които могат да окажат значително влияние върху неговата търговска дейност, дейността на другите членове или на Борсата;
19. данни за всички лица, администратори на Системата;
20. друга информация, определена с решение на Съвета.

(2) Информацията, подлежаща на вписване за чуждестранните лица от държава членка - членове на Борсата, се определя с решение на Съвета за всеки конкретен случай в съответствие с приложимите стандарти на държавата, в която съответното лице е получило

лиценз.

(3) Първоначалното вписване в регистъра по ал. 1 се извършва след сключване на договора за членство.

(4) Всеки член е длъжен да уведомява писмено Борсата за промени в обстоятелствата, вписвани в регистъра по ал. 1 в срок от 5 (пет) работни дни от узнаването на обстоятелството, респективно от вземането на решение от компетентния орган, а когато обстоятелството подлежи на вписване – от вписването, освен в случаите по ал. 1, т. 10 при които срокът е от 1 (един) работен ден. Същият срок за уведомяване се прилага и при отстраняване на нарушенията.

(5) Промяна на данните, вписани в регистъра, се извършва от Борсата след получаване на уведомлението по ал. 4.

Чл. 39. Борсата вписва в специален регистър членовете с окончателно прекратено членство, съдържащ актуалните данни от регистъра по чл. 38, ал. 1 към датата на прекратяване на членството, който не се обновява.

Чл. 40. (1) Регистрите по чл. 38, ал. 1 и чл. 39 се съхраняват на технически носител в срок не по-малко от 10 (десет) години от датата на окончателното прекратяване на членството.

(2) Документите по този раздел се съхраняват в срок от 5 (пет) години от датата на окончателното прекратяване на членството.

Раздел Втори
РЕГИСТЪР НА БОРСОВИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Чл. 41. (1) Борсовите посредници се вписват в специален регистър на борсовите посредници.

(2) Обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистъра по ал. 1, са:

1. идентификационни данни за лицето (три имени, ЕГН или личен номер на чужденец или съответният идентификационен код в държавата по местопребиваване, дата на раждане, служебен адрес, телефон и др.);
2. номер и дата на лиценза за правоспособност като брокер, издаден от КФН или от компетентния орган в държавата членка;
3. дата на изтичане на лиценза, ако има такава;
4. наложени от Борсата наказания с подробни параметри;
5. дата на допускане и прекратяване;
6. причина за временно спиране или окончателно прекратяване;

7. други данни, определени от Съвета.

(3) Борсата вписва в регистъра на борсовите посредници всеки нов борсов посредник след Решението на Съвета за допускането му като такъв.

(4) Всеки борсов посредник е длъжен да уведомява писмено Борсата за промени в обстоятелствата, вписвани в регистъра по ал. 1, в срок от 5 (пет) работни дни от узнаването на обстоятелството, респективно от вземането на решение от компетентния орган, а когато обстоятелството подлежи на вписване – от вписването.

(5) Промяна на данните, вписани в регистъра по ал. 1, се извършва от Борсата след получаване на съответния документ, удостоверяващ настъпването или вписването на промяната.

(6) На всяко лице, вписано в регистъра на борсовите посредници, се определя служебен регистрационен номер, с който се идентифицира при участие в борсовите сесии.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Употребените в тези Правила термини, които не са дефинирани, се разбират в смисъла, в който се използват в ЗППЦК, ЗПФИ, ЗПМПЗФИ и актовете по прилагането им, съответно в общото търговско законодателство и търговската практика.

§ 2. По смисъла на тези Правила:

1. “Пазарна информация” е информацията, генерирана от Борсата във връзка с съществуващата на нея търговия;
2. “Квалифицирано участие” е пряко или непряко участие, което представлява 10 (десет) или над 10 (десет) на сто от гласовете в общото събрание, определени съгласно чл. 146 от ЗППЦК или което дава възможност за съществено влияние върху управлението на дружеството;
3. “Котировка” е едновременното въвеждане в Системата на лимитирана поръчка за покупка и лимитирана поръчка за продажба от името и за сметка на маркет-мейкъра;
4. “Местно лице” е юридическо лице със седалище в страната или физическо лице с постоянно пребиваване в страната;
5. “Държава членка” е държава, която е член на Европейския съюз, или друга държава, която принадлежи към Европейското икономическо пространство;
6. “Технически носител” е средство за пренасяне на електронни записи или всякакви данни по електронен път;
7. “Клиринг” са процедурите по определяне на вземанията и задълженията на всеки един от борсовите членове и взаимното им прихващане във връзка със склучените сделки с финансови инструменти;

8. "Депозитарна институция" е ЦД или друг депозитар на финансови инструменти, определен при спазване на изискванията на чл. 187 и 188 от ЗПФИ;
9. "Клирингова институция" е ЦД или друга институция, изпълняваща клирингови функции, определена при спазване на изискванията на чл. 188 от ЗПФИ;
10. „Платформа за достъп до Системата“ е информационен интерфейс, използван от член на Борсата, чрез който могат да се подават поръчки до Системата за търговия. Платформата предоставя пряк достъп до пазара или спонсориран достъп на клиенти на съответния борсов член;
11. "Пряк достъп до пазара" е договореност, при която борсов член позволява на определени клиенти (включително на подходящи контрагенти-приемливи насрещни страни) да подават поръчки в електронен вид до вътрешните му системи за електронна търговия за автоматично последващо подаване с идентификационния номер за търговия на борсовия член до Системата.
12. "Спонсориран достъп" е договореност, при която борсов член позволява на определени клиенти (включително на подходящи контрагенти-приемливи насрещни страни) да подават поръчки в електронен вид и пряко до Системата с идентификационния номер за търговия на борсовия член без поръчките да се насочват през вътрешните му системи за електронна търговия.

§ 3. В настоящите Правила са използвани следните съкращения:

1. "Борсата" - "Българска фондова борса" АД, респективно регулирания пазар, организиран от "Българска фондова борса" АД;
2. "Съвета" – Съвета на директорите на "Българска фондова борса" АД;
3. "КФН" – Комисия за финансов надзор;
4. „ЦД“ – „Централен депозитар“ АД;
5. "БНБ" – Българска народна банка;
6. "ЗПФИ" – Закон за пазарите на финансови инструменти;
7. "ЗППЦК" – Закон за публичното предлагане на ценни книжа;
8. "ЗПМПЗФИ" – Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти;
9. "ЗКИ" – Закон за кредитните институции;
10. „Регламент (ЕС) № 575/2013“ - Регламент (ЕС) № 575/2013 - Регламент (ЕС) № 575/2013 на европейския парламент и на съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;
11. "Наредба № 38" – Наредба № 38 от 21.05.2020 г. на КФН за изискванията към дейността на инвестиционните посредници;
12. "Системата" – Електронната система за търговия, посредством която се осъществява борсовата търговия;
13. "ПЕД" – пряк електронен достъп до Системата;

14. „Делегиран регламент (ЕС) 2017/584” – Делегиран регламент (ЕС) 2017/584 на Комисията от 14 юли 2016 година за допълване на Директива 2014/65/EС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регуляторните технически стандарти, с които се уточняват организационните изисквания към местата на търговия;
15. „Делегиран регламент (ЕС) 2017/589” – Делегиран регламент (ЕС) 2017/589 на Комисията от 19 юли 2016 година за допълване на Директива 2014/65/EС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регуляторните технически стандарти за определяне на организационните изисквания към инвестиционните посредници, които прилагат алгоритмична търговия;
16. „Делегиран регламент (ЕС) 2017/578” – Делегиран регламент (ЕС) 2017/578 на Комисията от 13 юни 2016 година за допълване на Директива 2014/65/EС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти във връзка с регуляторните технически стандарти, с които се уточняват изискванията за споразуменията и схемите за поддържане на пазара;
17. „Делегиран регламент (ЕС) 2017/573” – Делегиран регламент (ЕС) 2017/573 на Комисията от 6 юни 2016 година за допълване на Директива 2014/65/EС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регуляторните технически стандарти относно изискванията за гарантиране на справедливи и недискриминационни услуги за съвместно ползване на инфраструктура и справедлива и недискриминационна структура на таксите;
18. „Делегиран регламент (ЕС) 2017/590” – Делегиран регламент (ЕС) 2017/590 на Комисията от 28 юли 2016 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регуляторните технически стандарти за докладването на сделки пред компетентните органи;
19. „Регламент (ЕС) № 596/2014” – Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/EО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/EО, 2003/125/EО и 2004/72/EО на Комисията;
20. „Регламент (ЕС) № 600/2014” – Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;
21. „Legal Entity Identifier (LEI код)” – идентификационен код на правния субект по ISO 17442;
22. „Доставчик на Системата” – DeutscheBoerse AG.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила са в сила от 20.11.2023 г.